

Inriktningsbeslut sammanslagning av Mjölkuddens och Stadsvikens hälsocentraler i Luleå

Dnr 00775-2020

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. En sammanslagning av Mjölkuddens hälsocentral och Stadsvikens hälsocentral med placering på Stadsvikens hälsocentral ska genomföras.
2. Utredda förutsättningar för en gemensam barnvårdscentral (BVC) och mödravårdscentral (MVC) för Luleås primärvård.
3. Projektering och anbudsinfördan för nödvändiga ombyggnationer i samband med sammanslagning av Mjölkuddens hälsocentral och Stadsvikens hälsocentral ska genomföras.
4. 1 mnkr avsätts för projektering från anslaget för investeringar i fastigheter 2021. I det fall investeringen inte genomförs kommer kostnaden att belasta berörd verksamhet.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser positivt på en sammanslagning av Mjölkuddens och Stadsvikens hälsocentraler. Detta utgör ett viktigt steg för att anpassa verksamheterna i Luleå till gällande förutsättningar och därmed säkerställa en god och tillgänglig vård, möjliggöra nya effektiva arbetssätt, underlätta kompetensförsörjning och bidra till en ekonomi i balans. Samlokalisering av BVC och MVC skapar möjlighet för en gemensam familjecentral för Luleås primärvård varför regionstyrelsen ser positivt på en sådan inriktning.

Sammanfattning

Mot bakgrund av det ekonomiska läget i regionen har en översyn genomförts av primärvården i Luleå. Som ett led i arbetet med att anpassa verksamheten till de ekonomiska ramarna har en förstudie genomförts med uppdrag att etablera en flödeseffektiv gemensam verksamhet som ska vara hållbar i ett längre perspektiv. Förslaget innebär en sammanslagning av hälsocentralerna Mjölkudden och Stadsviken med placering på Stadsvikens hälsocentral samt att utreda förutsättningar för en samlad BVC/MVC för Luleå.

I nuläget går båda hälsocentralerna med sammantaget 7,7 mnkr i förlust och problem finns gällande bland annat kompetensförsörjningen. Bedömningen är att sammanslagningen går att lösa genom att utöka lokalytan i Stadsvikens lokaler med konsekvensen att tre andra verksamheter måste flytta till andra lokaler (upphandlingsenheten, 1177.se och dietistverksamheten). Kalkylen för verksamheten visar att en sammanslagning förväntas ge en kostnadsreduktion med 6 mnkr, framförallt på grund av minskade personalkostnader. Samtliga lokalanpassningar bedöms preliminärt till 5-10 mnkr vilket medför

en bedömd tillkommande kapitalkostnad om 0,5-1,1 mnkr per år med tio års avskrivningstid.

Ärendet

Det finns i nuläget åtta regiondrivna hälsocentraler i Luleå, en i privat regi och ytterligare en i privat regi förväntas öppna under hösten 2021. Mjölkuddens hälsocentral är en av de hälsocentraler som uppvisar ett negativt ekonomiskt resultat. Ett samgående med Stadsvikens hälsocentral beräknas medföra minskade kostnader för ledning och inhyrd personal samt effektivare personalbemanning och resursutnyttjande. Avtalet med hyresvärden behöver sägas upp senast 31 mars annars löper avtalet ytterligare tre år.

Mjölkuddens hälsocentral

Mjölkuddens hälsocentral är idag en liten hälsocentral med svårigheter att rekrytera personal, vilket inneburit höga kostnader för inhyrd personal och omfattande ekonomiskt underskott. Inom upptagningsområdet finns en åldrande befolkning, flera vård- och omsorgsboenden och ett nytt trygghetsboende. Inom listningsområdet bor ca 6 300 personer. I februari 2021 var det totala antalet listade patienter 5 683 personer varav 992 var listade från andra hälsocentraler i länet. För 2020 uppgick underskottet för ordinarie verksamhet till 2,9 mnkr.

Stadsvikens hälsocentral

Stadsvikens hälsocentral är centralt belägen i Luleå och är en stor hälsocentral med totalt 12 787 listade patienter per februari 2021. Upptagningsområdet har en stor andel äldre i befolkningen. I en större hälsocentral finns möjlighet till ett aktivt utvecklings- och förbättringsarbete. Även det geografiska läget motiverar att den gemensamma hälsocentralen lämpligast bedrivs i Stadsvikens nuvarande lokaler. Där finns goda möjligheter till kollektivtrafik och ett apotek beläget i samma hus. Underskottet 2020 för ordinarie verksamhet uppgick till 4,8 mnkr.

Resultat 2020

I tabellen nedan framgår resultatet för 2020. Om covidprovtagning undantas från ordinarie verksamhet visar denna ett underskott för båda hälsocentralerna på totalt 7,7 mnkr.

Resultat 2020

Hälsocentral	Resultat 2020 (inkl covidprovtagning) Mnkr	varav; nettoeffekt covid- provtagning Mnkr	Resultat 2020 (ordinarie verksamhet) Mnkr
Stadsvikens HC	-3,8	1,0	-4,8
Mjölkuddens HC	-2,4	0,5	-2,9
Totalt	-6,2	1,5	-7,7

Barnhälsovård och mödrahälsovård

Flertalet hälsocentraler har idag BVC/MVC på respektive enhet. Samordning finns mellan Stadsviken och Bergnäset med placering Stadsviken. Örnässets hälsocentral inrymmer även MVC för Hertsöns upptagningsområde. I samband med sammanslagningen av hälsocentralerna Stadsviken och Mjölkduden finns behov av att utreda förutsättningen för en samordnad BVC/ MVC för hela Luleå kommun. En sammanslagning av BVC/MVC innebär ett viktigt steg mot att bygga upp familjecentral inom området. En familjecentral ska innehålla fyra inriktningar, dvs. mödrahälsovård, barnhälsovård, socialtjänst och öppen förskola. Samlokaliserad BVC/MVC skapar ökade förutsättningar till god kompetensförsörjning, flödeseffektiv verksamhet och tillgång till samlad spetskompetens utifrån behov.

Risk- och konsekvensanalys

I den genomförda riskbedömningen framkommer följande områden vilka måste tas hänsyn till vid en eventuell sammanslagning. Sammanfattning av dessa:

Konsekvenser för patienter och personal

Sammanslagningen medför:

- En bättre koordinering och planering av verksamheten samt ett bättre resursutnyttjande gynnar såväl patienter som personal.
- Förbättringar ur rekryteringssynpunkt av framförallt distriktsläkare.
- Ökad möjlighet till handledning av ST-läkare och andra yrkesgrupper.
- Fler kollegor inom samma yrkesområde ger möjlighet till erfarenhetsutbyte, teamarbete och utveckling av effektivare arbetssätt.
- Bättre rustade för att möta ökad konkurrens genom ökad tillgänglighet och kontinuitet.
- Risk för ökad stress hos personalen har identifierats och måste följas löpande under genomförandefasen.
- Det kan uppstå en ökad arbetsbelastning för såväl läkare som andra yrkeskategorier.
- Patienter kan välja att lista om sig vilket medför förlorade intäkter.
- Oro över minskat stöd från chefer och därmed för uppkomsten av ett informellt ledarskap.
- Förväntade svårigheter att sammanföra de olika arbetssätten beträffande flöden och rutiner.
- Enstaka personer har uppgett att de inte önskar arbeta kvar vid en sammanslagning.

Ett längre avstånd kan innebära ett ökat resande för ett antal patienter vilket kan uppfattas som negativt. Antalet sjukresor kan därmed öka något men tillkommande kostnader för regionen är marginella.

Lokalerna på Stadsviken är i nuläget inte anpassade för en utökad verksamhet. Det är viktigt att patienter och närstående kan medverka i den riskanalys

som ska genomföras när uppdraget för den sammanslagna hälsocentralen formuleras.

Konsekvenser för arbetsmiljön

Då olika kulturer, arbetssätt och beteenden ska sammanfogas är det viktigt att fästa en särskild uppmärksamhet vid organisatorisk och social arbetsmiljö. Det finns risk för samarbetssvårigheter, minskad delaktighet och handlingsutrymme och ökad arbetsbelastning för hela personalgruppen. Samtidigt innebär sammanslagningen att fler kompetenser samlas och möjliggör därmed införandet av nya effektiva arbetssätt och möjlighet att rätt kompetens finns tillhanda för såväl patienter som personal.

Konsekvenser för jämlik - och jämställd vård

En stärkt primärvård har betydelse för att vården ska ges på lika villkor och fördelas jämnt över befolkningen. En sammanslagen hälsocentral med samlade kompetenser kan ge förutsättningar för en mer jämlik vård. Nya digitala vårdtjänster behöver bli en naturlig del i arbetet och möjliggör då en önskad förflyttning av vård och behandling nära människor där de bor.

Konsekvenser för ekonomi och fastigheter

Sammanslagningens effekter på omfattningen av lokalanpassningar på Stadsvikens hälsocentral samt i övrigt berörda verksamheter är inte helt utredda, vilket innebär att bedömda kostnader är osäkra. Kostnader av engångskaraktär i samband med omflyttningar kommer att uppstå. Lokalanpassningar måste genomföras i etapper med anpassning till pågående verksamhet vilket medför att genomförandetiden förlängs.

Hysesavtalet förväntas behöva förlängas ett år till årsskiftet 2022/23 innan full ekonomisk hemtagning kan uppnås.

Ekonomiska effekter för primärvården vid sammanslagning

Vid en sammanslagning kommer verksamheten bedrivas vid Stadsvikens hälsocentral. Lokalkostnaden på Mjölkudden upphör då hyresavtalet på Mjölkudden sägs upp för villkorsändring senast i mars 2021 och lokalytorna på Stadsviken utökas enligt förslag från fastighetsavdelningen. Lokalerna behöver anpassas till den nya verksamheten vilket beräknas ge en ökad hyreskostnad i tio år.

I samband med etableringen av ny sammanslagen hälsocentral beräknas antalet listade patienter minska för den nya hälsocentralen. Kalkylen baseras på ett antagande att totala antalet listade patienter kommer att minska från 18 500 till 15 000 vilket innebär att nya Stadsvikens hälsocentral måste effektivisera och framförallt anpassa bemanningen utifrån ersättningen i vårdvalet.

Kalkylen visar att en sammanslagning kan reducera kostnaderna med 6 mnkr och underskottet till minus 3 mnkr vid en sammanslagning.

Ekonomisk effekt vid sammanslagning

	Helårseffekt 2023 (tkr)
Personalkostnader	
1,0 Enhetschef	997
1,0 fysioterapeut	560
2,0 läkarsekreterare	960
2,0 barnmorskor	1 250
1,0 bvc-sköterska	600
Arvode medicinskt ledningsansvar	107
Inhyrda läkare (0,5 linje helår)	1 661
Totalt	6 135
Lokalkostnader	
Hyreskostnad Mjölkudden	871
Städkostnad Mjölkudden	188
Hyreskostnad, utökade ytor Stadsviken *)	-838
Förhöjd hyreskostn ombyggnation (10 år)	-500
Totalt	-279
Övriga kostnader	
Bilplatser	55
Bevakning	135
Provtransporter	19
Totalt	209
Ekonomisk effekt	6 065

Fastighetsekonomiska konsekvenser för Region Norrbotten

Vid en sammanslagning kommer den samlade verksamheten bedrivas på Stadsvikens hälsocentral och den disponibla ytan för hälsocentralsverksamheten behöva utökas. Hyresavtalet på Mjölkudden sägs upp senast i mars 2021 för villkorsändring och då upphör lokalkostnaden om ca 900 tkr per år från och med årsskiftet 2022/23. Omflyttning av vissa befintliga verksamheter på Stadsviken måste utredas och medföljande lokalanpassningar kommer troligen att krävas. Utrednings- och projekteringskostnaden bedöms uppgå till 1 mnkr. Medel för utredning och projektering tas från beslutad ram för fastighetsinvesteringar 2021 genom omprioriteringar och i det fall projektet inte kommer till genomförande kommer kostnaden att belasta berörd verksamhet.

Den totala fastighetsinvesteringen för samtliga lokalanpassningar bedöms preliminärt till 5-10 mnkr vilket medför en bedömd tillkommande kapitalkostnad om ca 0,5-1,1 mnk per år med tio års avskrivningstid. De verksamheter som behöver flyttas ut från Stadsviken bedöms inrymmas i egna befintliga lokaler.

Lokalkostnader	2023
Hyra Mjölkudden	900 tkr
Städ dito	200 tkr
Hyra tillkommer yta Stadsviken	800 tkr
Kapitalkostnad investering	500-1100 tkr
Summa	
Övriga kostnader	2023
Summa	210 tkr

Med anledning av kvarvarande utredningsarbete och pågående omställning är den realistiska tidplanen att alla lokalanpassningar och omflyttningar är genomförda i slutet av 2022 och med anledning av detta uppnås inte full ekonomisk hemtagning förrän 2023.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Beslutsförslagets påverkan avseende barnets bästa

För att säkerställa barnets rättigheter och likabehandling har barnets bästa med barnrättsperspektiv övervägts inför organisationsförändringen. Sammanslagningen av BVC och MVC påverkar vården som ska ges på lika villkor och som ska fördelas jämnt till alla barn. Bedömningen utifrån barnrättsperspektiv är att sammanslagningen av hälsocentralerna, inklusive sammanslagning av BVC och MVC, är fördelaktigt genom att tillgång till vård och gemensamma arbetsmetoder såsom t ex föräldrastöd blir lika för alla.

Protokollsutdrag skickas till:

Verksamhetsdirektör
 Ekonomi- och planeringsdirektör
 Divisionschefer Närsjukvård
 Divisionschef Länssjukvård
 Divisionschef Service